

Finansdepartementet
Sendes elektronisk

Dato: 16.11.2020
Vår ref.:
Deres ref.: 20/1621 202

Høringsvar – presisering av reglene for innbetaling av garantiprovisjon og garantiavgift under lånegarantiordningen

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev med forslag til presiseringer av reglene for innbetaling av garantiprovisjon og garantiavgift under lånegarantiordningen i forskrift til lov om statlig garantiordning.

Formålet med høringsforslaget er å klargjøre reglene om betalingstidspunktet og beregningsgrunnlaget for garantiprovisjon og garantiavgift.

Finans Norges hovedsynspunkter

- Finans Norge mener at den foreslåtte løsningen for bruk av innvilgelsestidspunkt som betalingstidspunkt er grei, men løsningen reiser enkelte spørsmål
- Når det gjelder beregningsgrunnlaget for provisjon/avgift bør det velges en løsning som tar hensyn til reduksjon av lånet i løpet av året

Betalingstidspunkt for garantiprovisjon og garantiavgift

Departementet har i høringen vurdert to alternative betalingstidspunkt – utbetalingstidspunktet eller innvilgelsestidspunktet.

Finans Norge vil i denne sammenheng påpeke at lånene under den statlige garantiordningen er fordelaktig priset, som departementet skriver, nettopp for å hjelpe foretak som er kommet i en vanskelig situasjon og som mangler likvide midler. Prisingen bør dermed ikke være et argument knyttet til beregningen av provisjonen og avgiften.

For øvrig er vi av den oppfatning at det er greit at provisjon og avgift skal beregnes og løpe fra innvilgelsestidspunktet, siden man da både får tatt høyde for innvilgede rammelån og utbetalte lån. Forutsetningen er, som departementet legger opp til, at kostnaden for låntaker/finansforetak kun overføres til staten dersom, og i den grad, lån utbetales og rammen benyttes.

Det gjøres imidlertid oppmerksom på at finansforetakets, og dermed statens, forpliktelser først etableres ved avgivelse av lånetilsagnet. Tidspunktet og dato for finansforetakets beslutning om innvilgelse og avgivelse av lånetilsagnet er ikke nødvendigvis det samme. Ut fra departementets argumentasjon fremstår det som det er tidspunktet for avgivelse av lånetilsagnet som ønskes innført. Forskriften bør være så presis som mulig på dette punktet for å unngå etterfølgende tvil.

Ved refinansiering og reglene om bankbytte i forskriftens § 11 a er det i tredje ledd lagt til grunn at «ansvaret for innbetaling av garantiprovisjon og garantiavgift etter § 16 og § 17 skal fordeles

forholdsmessig mellom finansforetakene. Det kan med fordel klargjøres hva som vil anses som «innvilgelsestidspunkt» i disse tilfellene. Alternativene vil her være tidspunktet for innvilgelse av opprinnelig likviditetslån eller innvilgelse av refinansieringslånet. Valget av tidspunkt her vil også bli bestemmende for senere års betalingstidspunkt.

Beregningsgrunnlag for garantiprovisjon og garantiavgift

Når det gjelder beregningsgrunnlaget for provisjon/avgift har GIEK skissert enten en beregning som hensyntar en reduksjon i takt med låntakers nedbetalinger av lånet i løpet av et år, eller en beregning basert på utestående garantert lånebeløp på tidspunktet når årlig provisjon og avgift skal overføres til staten. Departementet legger i høringsnotatet til grunn at forventede reduksjoner i lånebeløp gjennom året i utgangspunktet ikke bør hensyntas i garantiprovisjon og garantiavgift.

GIEK har tidligere vært gjort kjent med at banker har lagt til grunn det som har vært ansett som det mest fordelaktige beregningsgrunnlaget for kundene. En gjennomføring av departementets forslag vil dermed kunne innebære en endring av praksis, og med de konsekvenser dette får for lånekundene bl.a. med tanke på merkostnader. Det er derfor viktig at man er åpne på at presiseringen i forskriften vil kunne innebære endringer for kundene og at endringene kommer som følge av presiseringene fra myndighetene.

Finans Norge mener at den skisserte løsningen fra departementet fremstår som den enkleste å gjennomføre i praksis ved at saldo på tidspunktet for innbetaling av provisjon og avgift legges til grunn. En beregning basert på den gjennomsnittlige risiko gjennom kommende år vil være mere krevende. Sistnevnte løsning vil også kompliseres ytterligere dersom det skjer endringer av avdragsprofilen i løpet av beregningsperioden som følge av at provisjon og avgift forhåndsberegnes. Vi ser imidlertid at en beregningsløsning basert på saldo på beregningstidspunktet, kan fremstå som mindre rimelig for kundene. Nedbetaling av lånet i løpet av året vil være ganske betydelig, særlig når man hittil har hatt en løpetid på lånene på bare tre år. Det vil her kunne oppleves som at staten tar seg godt betalt for garanti på et lån som store deler av det siste året er så lite at det er liten risiko knyttet til det. For kundene vil det kunne fremstå som riktiger om man følger de samme beregningsprinsipper som ved renteberegning, nemlig at det tas hensyn til nedbetaling i løpet av året. I dette tilfellet beregnet nedbetaling. Betalingen for garantien vil dermed bli tilpasset den gjennomsnittlige risiko som staten har i løpet av året. Det bør vurderes om det kan gis unntak slik at allerede inngåtte lån med forutsetning om beregningsgrunnlag basert på gjennomsnittlig risiko gjennom året kan videreføres uten endringer.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

(Sign.)

Lise Ljungmann

Fagdirektør